

Huub Oosterhuis heeft o.a. een heel mooi gebedenboek geschreven dat heet 'Zien, soms even'. Die titel geeft uitstekend weer waar het in het bidden omgaat. Want de twee lezingen die we hoorden liggen in de negen dagen tussen Hemelvaart en Pinksteren. Negen dagen dat is een noeven en dat woord kent een zeldzame witte raaf hier nog wel, dus dat leg ik lekker niet uit. Maar die twee lezingen gaan over bidden. Maria en de apostelen die zich een beetje mediterend terugtrekken na Jezus' hemelvaart om te bidden en Jezus die bij het einde van het laatste avondmaal bidt voor zichzelf, voor zijn leerlingen en voor de wereld. Al die verhalen in het evangelie van na Jezus' dood zijn eigenlijk verhalen over gebedservaringen van mensen. Die leerlingen en die vrouwen, waaronder we ook Maria vermoeden, hebben waarschijnlijk heel sterke ervaringen gehad van dat 'zien, soms even' of beter nog 'zien, soms een heleboel en heel intens'! Denk maar aan de ontmoeting van Maria Magdalena met de tuinman Jezus, aan Jezus die een picknick zit te maken op het strand, aan de bijeenkomsten in de bovenzaal met of zonder Thomas en aan het optrekken van die Emmaüsgangers met die onbekende vreemdeling. Blijkbaar hadden die mensen een tamelijk vanzelfsprekende correspondentie met de afwezige Jezus, met de Jezus aan de andere kant van de dood en groeide zo vanuit die sterke ervaring van soms even zien, even kunnen binnenkijken in die heerlijke wereld van hem ook de overtuiging dat Hij niet dood was. Nu, als je hoort met welke vlotheid en vanzelfsprekendheid Jezus in het evangelie het hen voor doet door op een zeer intieme manier met God te praten, dan hebben ze het van geen vreemde. Weet U, als ik jullie zou vragen om kort te zeggen wat het christendom is, dan zouden sommigen daar wellicht een heel flink antwoord op willen geven en zeggen: dat is Jezus navolgen en je naaste beminnen als jezelf, dat is rechtvaardig zijn, dat is de tien geboden nakomen, dat is je zondagsplicht vervullen, dat is geloven in God, Vader, Zoon en Heilige Geest, dat is luisteren naar de paus enz. En als vanzelf voel je dan dat wanneer je het begint te omschrijven je heel veel elementen moet zeggen om volledig te zijn. En als ik dan zou zeggen, nee 't moet korter, dan rest je eigenlijk maar één ding te zeggen: Christen zijn is in relatie staan met Jezus. En een relatie veronderstelt dialoog en dialoog heet voor een christen gebed. Soms denk ik dat de inkrimping van het gelovigenbestand hier in het westen, de resterende christenen te veel tot activisten heeft gemaakt en te weinig tot mensen van gebed. Want wij moeten ervoor zorgen dat de boel ten minste materieel niet instort, we moeten restaurant houden, toneel spelen en bonte avonden houden en we moeten op de complexe problemen van deze tijd antwoorden met acties en petities, maar we hebben misschien juist daardoor veel aantrekkingskracht verloren bij jongeren en ouderen die in ons hele doen en laten nog maar heel weinig proeven van het mysterie. En toch denk ik dat als er één weg is die christenen van de toekomst moeten volgen dan is het de weg die hen voert tot de aanwezigheid van die Ene die ons zoals destijds aan Petrus telkens weer de vraag stelt: houd je van me? En dat is de weg van het contemplatieve gebed. Door het gebed kunnen we voorkomen dat we ons van de ene dringende beslommering naar de andere laten jagen en van ons eigen hart en het hart van God vervreemden. Oorspronkelijk betekende het woord 'theologie' 'vereniging met God in gebed'. Tegenwoordig is de theologie een universitaire studie geworden naast vele andere, en dikwijls hebben vooral de theologen het nog moeilijkst om te bidden. Maar voor de toekomst van ons

christen zijn is het van levensbelang om de mystieke kant van dat christen zijn terug te ontdekken, zodat alle woorden en vergaderingen, alle strategieën die we ontwikkelen, voortkomen uit een hart dat innerlijk verbonden is met God. Vele discussies die in de kerk worden gevoerd over het pausdom, priesterwijdingen van vrouwen, homoseksualiteit, abortus of euthanasie spelen zich vooral af op het ethische vlak. En op dat vlak zitten we dan te bekvechten over gelijk of ongelijk. Maar in dat gebekvecht valt dikwijls weinig te ervaren van Gods eerste liefde die aan de grondslag ligt van alle menselijke relaties. Al gauw gebruiken we dan woorden als conservatief of progressief, links of rechts, reactionair of nieuwlichter om de meningen van anderen te classificeren en veel discussies hebben dan meer weg van een politieke machtsstrijd dan van een spiritueel zoeken naar de waarheid. Maar ook op lokaal vlak, in een parochie speelt dat. Want ook beleidsverantwoordelijken moeten steeds weer opnieuw leren luisteren naar de stem van de Grote Liefde en daar de wijsheid en de moed vinden om alle problemen aan te pakken waar we mee te maken krijgen. Als we ons bezig houden met brandende vragen zonder diepgeworteld te zijn in een persoonlijke relatie met God, geraken we sowieso verdeeld omdat, voor ge het weet, uw eigen ik een rol gaat spelen bij uw meningsvorming over welk probleem dan ook. Maar als mensen veilig geworteld zijn in een eigen intieme relatie met de bron van het leven, zullen we flexibel kunnen blijven zonder relativerend te worden, overtuigd van de zaak zonder star te worden, confrontaties aan durven gaan zonder beledigd te worden, en werkelijk getuigen zonder anderen te manipuleren. Tussen Hemelvaart en Pinksteren zitten de leerlingen op de snijlijn of de grens tussen de menselijke bestaanssituatie, vaak kwetsbaar, bedreigd en voortdurend aan verandering onderhevig... altijd voorbijgaand en de goddelijk bestaanssituatie, de God van Ik ben die ben, van eeuwigheid tot eeuwigheid. Verlangend en vertrouwdvol leren bidden zoals de apostelen en Maria, mogen ook ons gegeven zijn wanneer leegte en gemis ons omringen en de grenzen van het leven op ons afkomen.

Ronald Sledsens